

בן 11 מצא פסלון ייחודי מתקופת המקרא, בטיול בסמוך לנחל הבשור

Posted on 10 במרץ 2021 by שוש להב

חוקרי רשות העתיקות: "הצלמית תאפשר לנו להבין טוב יותר את מנהגי הפולחן שהיו נהוגים בתקופת המקרא"

Categories: מחוץ לקופסא, ראשי

Tag: מתקופת המקרא

לפני מספר שבועות טייל **צבי בן דוד**, בן ה-11 מבאר שבע, עם בני משפחתו באזור נחל הבשור, כשלתע צדו עיניו חפץ יוצא דופן. כאשר הרים אותו, הוא הבחין בפסלון (צלמית) עשוי חרס, בדמות אישה. אימו, **מרים בן דוד**, מורת דרך במקצועה, הבינה כי הממצא עתיק וחשוב, ויצרה קשר עם אורן שמואלי, ארכיאולוג נפת נגב מערבי ברשות העתיקות. נוכח ימים אלה, של מגפת הקורונה, אורן נפגש עם צבי ובני משפחתו בחצר ביתם, והם מסרו את הצלמית לטובת מחקר ומשמרת באוצרות המדינה. צבי קיבל תעודת הוקרה מרשות העתיקות על גילוי מעשה של אזרחות טובה.

לדברי **אורן שמואלי ודבי בן-עמי**, אוצרת תקופת הברזל והתקופה הפרסית ברשות העתיקות: "הצלמית שמצא צבי ייחודית ונדירה, ובאוצרות המדינה מכירים רק אחת הדומה לה. נראה שהיא הייתה בשימוש במאות ה-6 - 5 לפנה"ס - בסוף תקופת הברזל או בתקופה הפרסית (מתקופת המקרא, לפני כ-2500 שנה, סוף ימי בית ראשון או תקופת שיבת

ציון). הצלמית, שאורכה 7 ס"מ ורוחבה 6 ס"מ, הוכנה בתבנית. מדובר בדמות אישה, עטויה בצעיף, המכסה את צווארה וראשה, תווי פניה סכמטיים ואפה בולט. חזה האישה חשוף, וידיה משולבות מתחת לחזה."

צלמית החרס העתיקה. צילום (סטודיו) יבגני אוסטרובסקי, רשות העתיקות

לדברי שמואלי ובן-עמי: "צלמיות חרס בדמות נשים חשופות חזה, מוכרות בארץ מתקופות שונות, גם בתקופת בית ראשון. הן היה שכיחות בבתים ובכל מרחב החיים, בדומה לחמסה של היום, ושימשו, כנראה, כקמיעות להגנה, למזל ולשפע. צריך לזכור שבעת העתיקה, מדע הרפואה לא היה מפותח: התמותה בקרב תינוקות וילדים היתה גבוהה מאד, כ-שליש מהתינוקות שנולדו לא שרדו. לא תמיד הייתה מודעות להגיינה, וכמובן שלא היו טיפולי פוריות. בהיעדר רפואה מתקדמת, החשיבות של קמיעות כמקור לתקווה ולפנייה לעזרה היתה מרכזית".

הצלמית הועברה למתקני אוצרות המדינה, והיא נחקרת בימים אלו על ידי אורן שמואלי ודבי בן-עמי מרשות העתיקות, בשיתוף עם רז קלטר מאוניברסיטת הלסינקי שבפינלנד. לדברי החוקרים: "מעשה האזרחות הטובה של הילד צבי בן דוד, יאפשר לנו להבין טוב יותר את מנהגי הפולחן שהיו נהוגים בתקופת המקרא, ואת הצורך האנושי הטבוע באדם בייצוג חומרי של דמויות אנושיות".

מוזמנים גם לבקר בקבוצת הפייסבוק שלנו 'טיול משפחתי בארץ ובעולם'